

Tárgytematika / Course Description

Regionális elemzések

MELB_AVTM018

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Csatai Rózsa

Félév / Semester: 2019/201

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 15/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja: A tantárgy megismerteti az ország egyes térségeinek objektív jellemzőit; a vidékfejlesztési problémák azonosításához szükséges információgyűjtési; elemzési és probléma-megoldási metódusokat; az egyes régiók teljesítményét bemutató nemzetgazdasági számlarendszer elemeit; a statisztikai módszerek alkalmazását a területi vizsgálatoknál, összehasonlításoknál.

Tantárgy tematikája, rövid tartalma

A területi elemzések megfigyelési egységei:

1. Magyarország településhálózata, a regionális felosztás egységei
2. Az egységek területi (földrajzi) jellemzői, mint a társadalmi-gazdasági lehetőségek alapjai
3. A magyar statisztikai információs rendszer és működése
4. Ábrázolás: grafikonok, térképek, gráfok

A regionális elemzésekben használható alapvető statisztikai módszerek:

5. Statisztikai információk rendszerezése: szélsőséges adatok, standardizálás, sorok egyenlő részekre bontása. Nagyságrendek, dinamikák, összetételek, mennyiségi és területi eloszlások, összefüggések
6. A reprezentatív megfigyelés lényege, főbb jellemzői. Becslések, statisztikai hipotézisvizsgálatok. A gazdasági érték változása (érték-indexkör). Hoover index. Pontozásos módszerek. A sokaságok összehasonlítása, következtetések.
7. Az időbeli változás elemzése (trend, periodicitás), extrapoláció (előrejelzés) végzése. A sztochasztikus kapcsolatok jellege, az összefüggésvizsgálat menete (korreláció- és regressziószámítás). Többváltozós adatelemzésnél az összefüggések és a meghatározó tényezők feltárása

Társadalom és gazdaság vizsgálata

8. Fogalmak: gazdasági alapok, osztályozások. Nemzetgazdasági számlarendszer az EU-ban. Nemzetgazdasági mérlegek, gazdasági értékelés, termelési és jövedelem-mutatók. Nemzeti vagyon, pénzügyi mérlegek
9. ÁKM elvi alapjai. Ágazati statisztikák: ipar, építőipar, külkereskedelem–belkereskedelem. Vidékfejlesztési aspektusok: idegenforgalom, környezet, infrastruktúra, mezőgazdaság

10. Az emberi erőforrás vizsgálata: munkaerő és munkaidő, foglalkoztatottság, életszínvonal, életminőség, életkörülmények meghatározó tényezői

Regionális egységek elemzése

11. Településhálózat, régiók és kistérségek. A területi egyenlőtlenségek vizsgálatára alkalmas mérőszámok (statikus és dinamikus)

Gazdasági potenciál régiós elemzése:

12. - népesség, népmozgalom"

13. - gazdasági szervezetek, vagyon és beruházások

14. - infrastrukturális ellátottság, idegenforgalom, kereskedelem, egészségügy, oktatás, kultúra, környezet és mezőgazdaság

Kötelező irodalom

Területi Statisztikai Évkönyvek (KSH)

Szűcs I.: Alkalmazott statisztika (Agroinform Kiadó, Budapest 2002.)

Központi Statisztikai Hivatal aktuális kiadványai és honlapja

Ajánlott irodalom

Nemes Nagy, J. (szerk.) (2005): Regionális elemzési módszerek, Regionális Tudományi Tanulmányok, 11. ELTE Regionális Földrajzi Tanszék - MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Budapest 284 p. ISSN: 15851419 A könyv fejezetei az alábbi weboldalról tölthetők le:

http://geogr.elte.hu/old/REF/Kiadvanyok/REF_11_PDF/RTT-11-tartalom.htm#RTT-11

Pesti Csaba, Peter Balázs (szerk.): A regionális elemzések módszerei. Szent István Egyetem jegyzet, Gödöllő, 2004

Az ellenőrzési és értékelési eljárások: A tárgy értékelése ötfokozatú osztályzattal történik a félév végén. A tananyag ismeretének számonkérése szóban történik: egyrészt az előadáson elhangzott ismeretekről tételszerűen kell számot adni, másrészt a félév során házi feladatként önálló területi elemzés elvégzését kell bemutatni. Az értékelésbe a két rész azonos súllyal számít be.

A szemeszterben az előadáson elhangzottak jobb megértését segítő a hallgatók közvetlenül feltett kérdései kerülnek megválaszolásra az előadások végén. Mivel mindezek a tantárgy ismeretanyagának elsajátítását segítik, ezért a kontakt órákon való részvétel kötelező (2 hiányzás engedélyezett, egyébként az aláírásért a hiányzás alatti ismeretek pótlását be kell mutatni)."

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL